

сп. „Ден“ и естетическото—чрез сп. „Мисл“. Режима на Стамболова, през който свободата на народа бе суспендирана, новото време което рушеше старите еснафи и докара в страшна криза дребния земеделец—всичко това се отрази и в литературата, тжй както то се е отразило и в Русия през 60-те години, само че в нас 30 години по-късно. През тоя период се появиха у нас писателите Ц. Церковски, Ив. Ст. Андрейчин, Полянов, Яворов, Страшимиров, Кирил Христов, П. Ю. Тодоров, Пенчо Славейков, Д-р Кржстев и др., от които едни като Церковски, Андрейчин, Полянов и Яворов в първия период, издигаха глас за борба с деспотизма на Стамболова и старото време — останалите, едни като А. Страшимирова, П. Ю. Тодорова и Ив. Кирилова изучаваха народа; други като Пенчо Славейкова, Кирил Христова и Д-р Кржстева се стараеха да насаждат естетически чувства в интелегенцията.

Добри Немиров твърде много се спре на Пенча Славейков и твърде малко на Вазова. Защото последния бил вече твърде остарел и не можеше да намира теми за писане и олицетвори своето писателско безсилие в положението на писателя Кардашев, който се лута без да може да намери в живота теми за писане.

За Пенчо Славейков говори като за голям човек, но не и голям писател. И тук г. Немиров бе много прав. Немотивирано ни се види само когато каза, че Д-р Кржстев не е можел да се произнесе достатъчно добре за Пенча Славейков въпреки туй, че го е много ценел и изучавал. Тжкмо напротив мислим ние. Ако Д-р Кржстев сжуме да прецени добре некого от нашите писатели, то бе само Пенчо Славейков и то в статията си за него поместена в книгата „Литературни и философски“ студни, гдето се провикваше: „Пенчо Славейков е една загадка за Българската литература!“ Тези думи на Кржстева беха много прави: те сж най-верната характеристика, която е изказана у нас за Пенча Славейкова който и до днешен ден си остана една загадка за нас—до като едни го величаят като велик поет, други го смятат за писател с слаб талант, но човек с силен дух и грамадни знания, чрез които именно се е издигал в очите на всички, които го познават лично или по писаното от него особено от неговите критики на тоя или оня наш писател.

г. Немиров е от тези критици на Славейкова, които не дават голямо значение на поетическите му творения, а го ценят, като човек, който много знае, а малко може. Ний мислим че г. Немиров е прав. Защото Пенчо Славейков в най-добрата си книга „Епически песни“ или е заемал полипса на талант своите песни (Микел Анжело и др.) или е вършил плагиат